

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนปิ่นสร้อยแฉลส่ววิทยาลัย เชียงใหม่ และศึกษาผลของการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรทัศนศิลป์ของโรงเรียนปิ่นสร้อยแฉลส่ววิทยาลัย ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

**ตอนที่ 1** การพัฒนาหลักสูตรทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียน ปิ่นสร้อยแฉลส่ววิทยาลัย

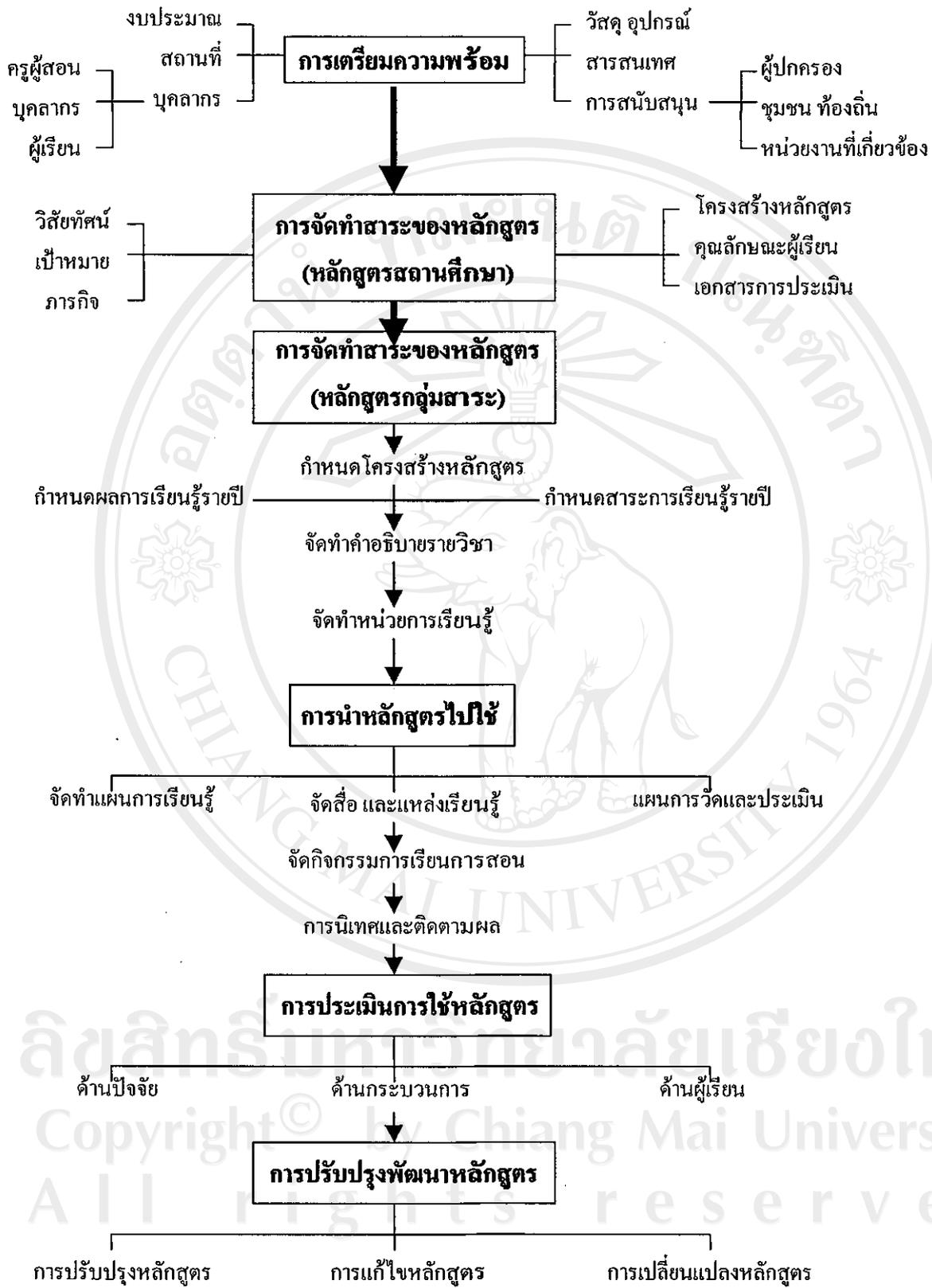
**ตอนที่ 2** ผลของการนำหลักสูตรทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ไปใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนปิ่นสร้อยแฉลส่ววิทยาลัย

**ตอนที่ 3** แนวทางการปรับปรุงหลักสูตรทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนปิ่นสร้อยแฉลส่ววิทยาลัย

**ตอนที่ 1** การพัฒนาหลักสูตรทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียน ปิ่นสร้อยแฉลส่ววิทยาลัย

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีรูปแบบการดำเนินการตามแผนภูมิ 2

All rights reserved



แผนภูมิ 2 กระบวนการจัดทำหลักสูตรโรงเรียนปรินส์รอยแยลวิทยาลัย

## รายละเอียดการดำเนินการ

### 1. การจัดทำสาระของหลักสูตร มีการปฏิบัติดังนี้

1.1 กำหนดโครงสร้างของหลักสูตร สาระและมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น ตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัยกำหนด โดยกำหนดให้ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-3) มี 3 รายวิชา ดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชา ศิลปะ 301 เวลาเรียน 40 ชั่วโมง / ปี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชา ศิลปะ 302 เวลาเรียน 40 ชั่วโมง / ปี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชา ศิลปะ 303 เวลาเรียน 40 ชั่วโมง / ปี

ในการดำเนินการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษาขึ้นมาเป็นผู้ดูแลการจัด โครงสร้างและสาระ ของหลักสูตรตามข้อกำหนดของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ฯ จากนั้นแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะซึ่งเป็นคณะครู ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมาเป็นผู้จัดทำสาระของหลักสูตรแยกตามช่วงชั้นตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 – 4 ต่อจากนั้นคณะครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะแต่ละช่วงชั้นจะร่วมกันพิจารณาจัดทำสาระของ หลักสูตรช่วงชั้นให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด โดยมี หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะแต่ละช่วงชั้นเป็นผู้ดูแลการจัดทำ โดยมีประธาน คณะอนุกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะของสถานศึกษาเป็นผู้ดูแลจัดทำหลักสูตรของทุก ช่วงชั้นอีกทอดหนึ่ง (ตามแผนภูมิ 2)

1.2 กำหนดสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง พิจารณาจากสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-3) นำมาเรียบเรียง แล้วกำหนดเป็นสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (เฉพาะทัศนศิลป์) ได้ดังนี้

**สาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์** ความหมาย ความเป็นมา ความสำคัญของทัศนศิลป์ ลักษณะของงานทัศนศิลป์แต่ละประเภท องค์ประกอบศิลป์และหลักการจัดองค์ประกอบ หลักทฤษฎีสีเบื้องต้น การวาดภาพลายเส้น การวาดภาพระบายสี การรับรู้ และแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความงามของงานทัศนศิลป์ การประเมินคุณค่าของงานศิลปะบน พื้นฐานของหลักการทางทัศนศิลป์

**ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง** นักเรียนสามารถอธิบายที่มาของการสร้างสรรค์งานศิลปะ ประวัติความเป็นมาของศิลปะ ความหมาย ความสำคัญของงานศิลปะ ลักษณะหรือรูปแบบ ของงานศิลปะ และอิทธิพลของศิลปะต่อมนุษย์ สามารถวิเคราะห์ จินตนาการความแตกต่าง ของงานศิลปะประเภทต่าง ๆ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของศิลปะและนำ มาใช้ร่วมกันได้อย่างเหมาะสม กลมกลืน สวยงาม สามารถสร้างสรรค์งานศิลปะขึ้น

พื้นฐานด้วยการวาดภาพลายเส้น การระบายสี ตามความถนัด ความสนใจของแต่ละคน ตลอดจนนำความรู้ทางศิลปะไปประยุกต์ใช้กับงานอย่างอื่นได้ มีความซาบซึ้งและเห็นคุณค่าของความงามทางทัศนศิลป์ รู้จักใช้ศิลปะเป็นสื่อความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความงามได้อย่างเหมาะสม

1.3 จัดทำคำอธิบายรายวิชา กำหนดชื่อวิชา รหัสวิชา และเวลาเรียน โดยนำสาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังมาเรียบเรียง เขียนเป็นคำอธิบายรายวิชาได้ดังนี้

**คำอธิบายรายวิชาศิลปะ ศ301** ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทัศนศิลป์ ความเป็นมาของศิลปะ และองค์ประกอบศิลป์เบื้องต้น หลักทฤษฎีสีและจิตวิทยาเกี่ยวกับสี ฝึกปฏิบัติงานทัศนศิลป์ เกี่ยวกับการวาดภาพและการระบายสี ตามความถนัดและความสนใจ เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางทัศนศิลป์ มีสุนทรียภาพ สามารถรับรู้ วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความงาม สร้างสรรค์ผลงานศิลปะแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสม ตามความถนัด ความสนใจ ชื่นชมและเห็นคุณค่าของการสร้างสรรค์งานศิลปะ สามารถใช้ความรู้และทักษะทางศิลปะในการพัฒนาอุปนิสัยและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

1.4 จัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยนำคำอธิบายรายวิชามาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ ได้หน่วยการเรียนรู้จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องความรู้ทั่วไปทางศิลปะ	เวลาเรียน 4 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่ององค์ประกอบศิลป์ (ทฤษฎีสีเบื้องต้น)	เวลาเรียน 4 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการวาดภาพ	เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

1.5 จัดทำแผนการเรียนรู้ โดยพิจารณาสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยมาจัดทำ กำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้แต่ละแผนมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปทางศิลปะ เป็นแผนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนแบบร่วมมือ และกระบวนการคิดวิเคราะห์ นักเรียนจะรวมกลุ่มกันทำงานมีการอภิปราย วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปผลร่วมกัน จากนั้นแบ่งหน้าที่กันทำงาน และเปลี่ยนแปลงเวียนกันเป็นผู้นำเสนองานในชั้นเรียนทุกคน ข้อมูลจากการนำเสนอของแต่ละกลุ่มนักเรียนจะนำมาสรุปและสร้างเป็นองค์ความรู้ของตนเองด้วยการจัดทำแผนผังความคิด (Mapping) ที่มีลักษณะเฉพาะของแต่ละคน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง)

แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง องค์ประกอบศิลป์ (ทฤษฎีสี) เป็นแผนการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนแบบร่วมมือ และกระบวนการคิดวิเคราะห์อีกแบบหนึ่ง โดยนักเรียนจะรวมกลุ่มกันศึกษา

เนื้อหาจากสื่อที่ครูจัดทำขึ้น เป็นสื่อชนิดศูนย์การเรียนรู้ที่ให้นักเรียนช่วยกันศึกษาเนื้อหาจากสื่อตามหัวข้อที่กำหนดในใบคำถามแล้วนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยน ตรวจสอบความรู้ซึ่งกันและกัน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เป็นแผนผังความคิดปิดท้าย (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง)

แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การวาดภาพ เป็นแผนการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างทักษะการปฏิบัติงานทางศิลปะ เกี่ยวกับการวาดภาพเรขาคณิต และการวาดภาพระบายสี โดยเน้นการวาดภาพจากแบบของจริงที่มีอยู่ทั่วไป เพื่อให้นักเรียนมีพื้นฐานทางการวาดภาพที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง)

การจัดแนวทางการประเมินผลการใช้หลักสูตร พิจารณาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่หลักสูตรและสถานศึกษากำหนด นำมาวางแผนการประเมิน กำหนดรายการประเมิน และเกณฑ์การประเมิน จากนั้นจัดทำ จัดเตรียม ผลิต พัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย สื่อการเรียนรู้ที่จัดเตรียมได้แก่ ใบความรู้ ใบงาน สื่อการเรียนรู้ชนิดศูนย์การเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ ตัวอย่างผลงาน และแหล่งเรียนรู้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ง)

การดำเนินการทั้งหมดที่กล่าวมา ถือเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเรียนรู้ศิลปะในแต่ละช่วงชั้นซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะของแต่ละช่วงชั้น และมีประธานคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้ตรวจพิจารณาในรอบสุดท้าย ซึ่งมีฝ่ายวิชาการคือรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าช่วงชั้น และผู้ช่วยหัวหน้าช่วงชั้นฝ่ายวิชาการและมาตรฐานเป็นที่ปรึกษา จากนั้น รวบรวม เรียบเรียงแล้วจัดทำเป็นรูปเล่ม นำเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการของโรงเรียนเพื่อพิจารณาและอนุมัติการใช้หลักสูตรต่อไป

**ตอนที่ 2 ผลการนำหลักสูตรทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะไปใช้กับนักเรียนชั้น  
มัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนปิ่นสร้อยเขตส่ววิทยาลัย**

การนำหลักสูตรไปทดลองใช้ เป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการจัดทำสาระของหลักสูตร มีการปฏิบัติดังนี้

1. จัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางหลักสูตร โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้ในระยะเวลาที่กำหนด และผู้ศึกษาเป็นทำการสอนด้วยตนเอง ในระหว่างการเรียนการสอนได้เก็บรวบรวมข้อมูล และบันทึกสภาพการเรียนการสอนควบคู่ไปด้วยเพื่อเป็นข้อมูลในการประเมิน และการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร

2. การนิเทศ การติดตามผล การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดำเนินการดังนี้

การนิเทศและติดตามผลปฏิบัติดังนี้ คือ ทำการตรวจพิจารณาเอกสารหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน ดำเนินการโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ช่วงชั้นที่ 3 ทำการนิเทศการสอนจำนวน 2 ครั้ง ต่อภาคเรียน และหัวหน้างานวิชาการช่วงชั้น ทำการนิเทศการสอน 1 ครั้งต่อภาคเรียน

การวัดและประเมินการเรียนรู้ มีการปฏิบัติดังนี้ คือ วางแผนการประเมินตามที่กำหนดในแผนการเรียนรู้ จัดทำเครื่องมือ เอกสารการประเมิน กำหนดเกณฑ์การประเมิน และดำเนินการวัดและประเมินตามระยะเวลาที่กำหนดในแผนการเรียนรู้

3. การประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร และหาข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร ผู้ศึกษาได้ทำการประเมินผลการใช้หลักสูตรจากผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ความคิด ด้านทักษะ และด้านจิตพิสัย โดยใช้แบบทดสอบ แบบประเมิน และแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น (ดูรายละเอียดการสร้างและพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือในบทที่ 3)

4. การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ผลจากการประเมินจะนำไปปรับปรุง แก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร สำหรับใช้ในการเรียนการสอนครั้งต่อไป

การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร การศึกษาครั้งนี้ พิจารณาผลจากการนำหลักสูตรไปใช้ 4 ด้าน คือ

1. สัมฤทธิ์ผลด้านความรู้ ความคิด
2. สัมฤทธิ์ผลด้านทักษะ
3. สัมฤทธิ์ผลด้านจิตพิสัย
4. ความคิดเห็นของนักเรียนจากการใช้หลักสูตร

1. **สัมฤทธิ์ผลด้านความรู้ ความคิด** วิเคราะห์จากแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ผลด้านความรู้ ความคิด เปรียบเทียบก่อนเรียน – หลังเรียน โดยใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง และทดสอบโดยใช้ค่าสถิติ t-test ผลปรากฏดังตาราง 1

**ตาราง 1** ค่าเฉลี่ยและความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของคะแนนจากแบบทดสอบของกลุ่มตัวอย่าง เปรียบเทียบก่อนเรียนกับหลังเรียน

	กลุ่มตัวอย่าง (n)	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน (SE)	t-test
ก่อนเรียน	105	20.92	.52	-
หลังเรียน	105	30.02	.58	11.74**

\*\* P < .01

จากตาราง 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบหลังเรียน ( $\bar{X} = 30.02$ ) สูงกว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียน ( $\bar{X} = 20.92$ ) ของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

2. **สัมฤทธิ์ผลด้านทักษะ** วิเคราะห์จากการประเมินทักษะด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ทักษะการนำเสนอผลงาน
- 2.2 ทักษะการคิดวิเคราะห์ และสื่อความ
- 2.3 ทักษะการวาดภาพระบายสี
- 2.3 ทักษะการวาดภาพลายเส้นและแรเงา

2.1 ทักษะการนำเสนอผลงาน พิจารณาจากการนำเสนอผลงานการศึกษา ค้นคว้าเป็นกลุ่ม และนำเสนอในชั้นเรียนประกอบสื่ออุปกรณ์ ผลปรากฏดังตาราง 2

**ตาราง 2** ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากการนำเสนอผลงานของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อที่ประเมิน	กลุ่มตัวอย่าง (n)	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ผลการ ประเมิน
เนื้อหาที่นำเสนอ	105	2.30	.26	พอใช้
บุคลิกภาพ	105	2.18	.36	พอใช้
สื่อประกอบ	105	2.30	.27	พอใช้
ความคิดสร้างสรรค์	105	2.26	.41	พอใช้
<b>ค่าเฉลี่ยรวม</b>		<b>2.26</b>	<b>.24</b>	<b>พอใช้</b>

จากตาราง 2 พบว่า ทักษะการนำเสนอผลงานโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ ( $\bar{X} = 2.26$ ) เมื่อพิจารณาแต่ละหัวข้อที่ประเมิน พบว่า ทั้งด้านเนื้อหาที่นำเสนอ บุคลิกภาพ สื่อประกอบ และความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับพอใช้ทั้งหมดเช่นกัน โดยมีแนวโน้มของคะแนนบุคลิกภาพในการนำเสนอต่ำกว่าด้านอื่นๆ

2.2 ทักษะการคิดวิเคราะห์ และสื่อความ พิจารณาจากการสร้างแผนผังความคิดรวบยอดสรุปเนื้อหา เรื่องความรู้ทั่วไปทางศิลปะของกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏดังตาราง 3

**ตาราง 3** ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากผลงานการสร้างแผนผังความคิดของกลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อที่ประเมิน	กลุ่มตัวอย่าง (n)	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ผลการ ประเมิน
เนื้อหาที่น่าสนใจ	105	2.33	.65	พอใช้
การเชื่อมโยงความสัมพันธ์	105	2.34	.57	พอใช้
ความสวยงาม	105	2.00	.48	พอใช้
ภาพประกอบแผนผัง	105	2.15	.39	พอใช้
ความคิดสร้างสรรค์	105	1.88	.57	พอใช้
<b>ค่าเฉลี่ยรวม</b>		<b>2.14</b>	<b>.39</b>	<b>พอใช้</b>

จากตาราง 3 พบว่า คะแนนผลงานการสร้างแผนผังความคิดโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ ( $\bar{X} = 2.14$ ) เมื่อพิจารณาแต่ละหัวข้อที่ประเมิน พบว่า ทั้งด้านเนื้อหาที่น่าสนใจ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ความสวยงาม การใช้ภาพประกอบแผนผัง และความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับพอใช้ทั้งหมดเช่นกัน และเป็นที่น่าสนใจว่าด้านความคิดสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ( $\bar{X} = 1.88$ )

2.3 ทักษะการวาดภาพลายเส้นและแรเงา พิจารณาจากผลงานการวาดภาพลายเส้นและแรเงาของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏดังตาราง 4

**ตาราง 4** ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากผลงานวาดภาพลายเส้นและแรเงาของกลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อที่ประเมิน	กลุ่มตัวอย่าง (n)	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ผลการ ประเมิน
การจัดวางภาพ	105	2.41	.51	พอใช้
การให้น้ำหนัก	105	1.97	.53	พอใช้
ความเหมือนแบบ	105	2.17	.51	พอใช้
ความสวยงาม	105	1.98	.44	พอใช้
การเลือกแบบ	105	2.52	.50	ดี
<b>ค่าเฉลี่ยรวม</b>		<b>2.21</b>	<b>.38</b>	<b>พอใช้</b>

จากตาราง 4 พบว่า คะแนนผลงานการวาดภาพลายเส้นและแรเงาโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ ( $\bar{X} = 2.21$ ) เมื่อพิจารณาแต่ละหัวข้อที่ประเมิน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้เช่นกัน อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่า คะแนนการให้น้ำหนักและความสวยงามมีแนวโน้มค่าเฉลี่ยค่อนข้างน้อย ส่วนการเลือกแบบนักเรียนได้คะแนนอยู่ในระดับดี ( $\bar{X} = 2.52$ )

2.4 ทักษะการวาดภาพระบายสี พิจารณาจากผลงานการวาดภาพระบายสีของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏดังตาราง 5

**ตาราง 5** ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากผลงานวาดภาพระบายสีของกลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อที่ประเมิน	กลุ่มตัวอย่าง (n)	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ผลการ ประเมิน
การจัดวางภาพ	105	2.45	.52	พอใช้
ความสวยงาม	105	2.07	.37	พอใช้
การจัดองค์ประกอบภาพ	105	2.31	.55	พอใช้
การใช้สี	105	2.12	.47	พอใช้
ความคิดสร้างสรรค์	105	2.07	.35	พอใช้
<b>ค่าเฉลี่ยรวม</b>		<b>2.22</b>	<b>.34</b>	<b>พอใช้</b>

จากตาราง 5 พบว่า คะแนนผลงานการวาดภาพระบายสีโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ ( $\bar{X} = 2.22$ ) เมื่อพิจารณาแต่ละหัวข้อที่ประเมิน พบว่า ทั้งด้านการจัดวางภาพ ความสวยงาม การจัดองค์ประกอบภาพ การใช้สี และความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับพอใช้ทั้งหมดเช่นกัน เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนได้คะแนนการจัดวางภาพมากที่สุดเกือบถึงระดับดี แต่คะแนนความคิดสร้างสรรค์และความสวยงาม มีแนวโน้มน้อยกว่าด้านอื่น ๆ

3. **สัมฤทธิ์ผลด้านจิตพิสัย** วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน ข้อมูลด้านความสนใจ ความพร้อม ความรับผิดชอบ การแสดงออก การมีส่วนร่วม และความร่วมมือ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏดังตาราง 6

**ตาราง 6** ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อที่ประเมิน	กลุ่มตัวอย่าง (n)	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ผลการ ประเมิน
ความสนใจ	105	2.94	.23	ดี
ความพร้อม	105	2.89	.32	ดี
ความรับผิดชอบ	105	2.64	.44	ดี
การแสดงออก	105	2.34	.60	พอใช้
การมีส่วนร่วม	105	2.73	.48	ดี
ความร่วมมือ	105	2.77	.42	ดี
<b>ค่าเฉลี่ยรวม</b>		<b>2.72</b>	<b>.22</b>	<b>ดี</b>

จากตาราง 6 พบว่า พฤติกรรมการเรียนของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับดี ( $\bar{X} = 2.72$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เกือบทั้งหมดอยู่ในระดับดี พฤติกรรมการเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสนใจ ( $\bar{X} = 2.94$ ) รองลงมาคือ ความพร้อม ความร่วมมือ การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ และการแสดงออก ตามลำดับ ( $\bar{X} = 2.89, 2.77, 2.73, 2.64$  และ  $2.34$ ) ส่วนพฤติกรรมการแสดงออก อยู่ในระดับพอใช้ ( $\bar{X} = 2.34$ )

#### 4. ความคิดเห็นต่อการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย

ความคิดเห็นต่อการใช้หลักสูตรวิเคราะห์จากแบบสอบถามประเมินการใช้หลักสูตรจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง หลังเรียน โดยแบ่งข้อคำถามเป็น 5 ตอน ดังนี้

- 4.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้
- 4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้
- 4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอน
- 4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 4.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนสาระทัศนศิลป์

4.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ปรากฏผลดังตาราง 7-10

**ตาราง 7** ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อที่ประเมิน	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ผลการประเมิน
1 ช่วยให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่เรียน	3.51	.74	มาก
2 เนื้อหาสาระที่เรียน มีความน่าสนใจ	3.55	.89	มาก
3 เนื้อหาสาระ มีความสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของนักเรียน	3.48	.76	ปานกลาง
4 เนื้อหาสาระมีประโยชน์ในการพัฒนาความรู้	3.77	.79	มาก
5 ความพึงพอใจต่อเนื้อหาสาระที่เรียน	3.50	.85	มาก
<b>ค่าเฉลี่ยรวม</b>	<b>3.56</b>	<b>.81</b>	<b>มาก</b>

จากตาราง 7 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในระดับมาก ( $\bar{X}=3.56$ ) โดยลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้แก่ เนื้อหาสาระมีประโยชน์ในการพัฒนาความรู้ ( $\bar{X}=3.77$ ) เนื้อหาสาระที่เรียน มีความน่าสนใจ ( $\bar{X}=3.55$ ) ช่วยให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่เรียน ( $\bar{X}=3.51$ ) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อเนื้อหาสาระที่เรียน ( $\bar{X}=3.50$ ) อย่างไรก็ตามนักเรียนมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระที่เรียนมีความสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.48$ )

**ตาราง 8** ความถี่ และร้อยละของความสนใจในเนื้อหาที่เรียนมากที่สุดของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

เนื้อหาที่เรียน	ความถี่	ร้อยละ
การวาดภาพพระบายสี	48	45.7
การวาดภาพแรเงา	27	25.7
ความรู้ทั่วไปทางศิลปะ	19	18.1
ทฤษฎีสี	11	10.5
<b>รวม</b>	<b>105</b>	<b>100.0</b>

จากตาราง 8 พบว่าเนื้อหาที่นักเรียนมีความสนใจมากที่สุด คือการวาดภาพพระบายสี (ร้อยละ 45.7) รองลงมาคือ การวาดภาพแรเงา (ร้อยละ 25.7) เนื้อหาความรู้ทั่วไปทางศิลปะ (ร้อยละ 18.1) และทฤษฎีสี (ร้อยละ 10.5) ตามลำดับ

**ตาราง 9** ความถี่ และร้อยละของเนื้อหาที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความเข้าใจ

เนื้อหาที่เรียน	ความถี่	ร้อยละ
การวาดภาพพระบายสี	36	34.3
ทฤษฎีสี	28	26.6
การวาดภาพแรเงา	22	21.0
ความรู้ทั่วไปทางศิลปะ	19	18.1
<b>รวม</b>	<b>105</b>	<b>100.0</b>

จากตาราง 9 พบว่า เนื้อหาที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด คือการวาดภาพพระบายสี (ร้อยละ 34.3) รองลงมาคือ ทฤษฎีสี (ร้อยละ 26.6) การวาดภาพแรเงา (ร้อยละ 21.0) และความรู้ทั่วไปทางศิลปะ (ร้อยละ 18.1) ตามลำดับ

**ตาราง 10** ความดีและร้อยละของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาสาระของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง รวบรวมจากข้อคำถามปลายเปิด

ข้อเสนอแนะ	ความดี	ร้อยละ
เนื้อหาสาระอยู่ในระดับดี สามารถเรียนและเข้าใจง่าย เหมาะกับความ สามารถนักเรียน	12	11.4
เนื้อหามากเกินไป ควรให้น้อยลงเพื่อเข้าใจง่ายขึ้น	8	7.6
ควรจัดเนื้อหาให้มากขึ้นอีก	8	7.6
การให้นักเรียนทำงานกลุ่มร่วมกันทำให้น่าสนใจดี	6	5.7
กิจกรรมมากเกินไป	4	3.8
ครูอธิบายการปฏิบัติงานไม่ค่อยละเอียด ไม่ชัดเจนควรสอนให้ทำก่อน ให้ลงมือปฏิบัติให้มากขึ้นอีก	4	3.8
ควรมีชั่วโมงเรียนมากกว่านี้	4	3.8
ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการรายงานหน้าชั้นทุกคน	2	1.9
ควรมีกิจกรรมให้นักเรียนเล่นบ้าง หรือนำออกไปนอกห้องเรียน	1	0.95
ควรมีการปั้นบ้าง	1	0.95

จากตาราง 10 พบว่า มีนักเรียนบางส่วนให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ไว้ดังนี้ เนื้อหาอยู่ในระดับดีสามารถเรียนและเข้าใจง่ายมีมากที่สุด (ร้อยละ 11.4) รองลงมาเห็นว่าเนื้อหามากเกินไปกับเห็นว่าเนื้อหาน้อยเกินไปควรเพิ่มอีก มีจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 7.6) นอกจากนั้นเห็นว่า การให้ทำงานกลุ่มร่วมกันทำให้น่าสนใจดี (ร้อยละ 5.7) กิจกรรมมากเกินไป (ร้อยละ 3.8) ครูอธิบายการปฏิบัติงานไม่ค่อยละเอียด (ร้อยละ 3.8) และเห็นว่าควรเพิ่มชั่วโมงเรียนขึ้นอีก (ร้อยละ 3.8) ตามลำดับ

## 4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ปรากฏผลดังตาราง 11-16

**ตาราง 11** ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้  
ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อที่ประเมิน	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ผล การ ประเมิน
1 กิจกรรมมีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	3.59	.89	มาก
2 กิจกรรมมีการพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน	3.57	.86	มาก
3 กิจกรรมมีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา	3.43	.86	ปานกลาง
4 กิจกรรมมีการพัฒนาทักษะการแสดงออก	3.59	.95	มาก
5 กิจกรรมมีความสนุกสนาน น่าสนใจ	3.34	1.01	ปานกลาง
6 กิจกรรมมีการพัฒนาทักษะการวาดภาพ	3.61	1.02	มาก
7 กิจกรรมมีการส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ	3.58	.92	มาก
8 การประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาอื่น ๆ	3.45	.87	ปานกลาง
9 การประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตประจำวัน	3.49	.99	ปานกลาง
<b>ค่าเฉลี่ยรวม</b>	<b>3.52</b>	<b>.93</b>	<b>มาก</b>

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=3.52$ ) โดยมีความสอดคล้องของเนื้อหาสาระกับกิจกรรม การพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน การพัฒนาทักษะการแสดงออก พัฒนาทักษะการวาดภาพ และส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก นอกจากนี้อยู่ในระดับปานกลาง

**ตาราง 12** ความถี่และร้อยละของกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนมีความพึงพอใจ

กิจกรรมการเรียนรู้	ความถี่	ร้อยละ
การปฏิบัติวาดภาพ	45	42.9
การสร้างแผนผังความคิด	16	15.2
การเรียนแบบร่วมมือ	13	12.4
การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	13	12.4
การศึกษาจากสื่อการเรียนรู้	10	9.5
การจัดทำสื่อประกอบการนำเสนอ	8	7.6
<b>รวม</b>	<b>105</b>	<b>100.0</b>

จากตาราง 12 พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนพึงพอใจมากที่สุด คือ การปฏิบัติวาดภาพ (ร้อยละ 42.9) รองลงมาคือ การสร้างแผนผังความคิด (ร้อยละ 15.2) ส่วนการเรียนแบบร่วมมือและการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนเท่ากัน (ร้อยละ 12.4) การศึกษาจากสื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 9.5) และ การจัดทำสื่อประกอบการนำเสนอ (ร้อยละ 7.6) ตามลำดับ

**ตาราง 13** ความถี่และร้อยละของทักษะที่ได้รับการพัฒนาจากกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้	ความถี่	ร้อยละ
ทักษะการวาดภาพ	86	81.9
ทักษะการคิดสร้างสรรค์	69	65.7
ทักษะการทำงานกลุ่ม	56	53.3
ทักษะการนำเสนอผลงาน	53	50.5
ทักษะการพูด	50	47.6
ทักษะการสืบค้น ค้นคว้าข้อมูล	45	42.9
ทักษะการสร้างแผนผังความคิด	39	37.1
ทักษะการเป็นผู้นำ	38	36.2
ทักษะการสร้างความร่วมมือ	37	35.2
ทักษะการคิดวิเคราะห์	32	30.5
ทักษะในการประยุกต์ใช้	30	28.6
ทักษะการประเมินผลงาน	30	28.6
ทักษะการเขียนสื่อความ	22	21.0
ทักษะการอ่านจับใจความ	22	21.0

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียนร้อยละ 81.9 เห็นว่าทักษะที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด คือ ทักษะการวาดภาพ รองลงมาคือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (ร้อยละ 65.7) ทักษะการทำงานกลุ่ม (ร้อยละ 53.3) ทักษะการนำเสนอผลงาน (ร้อยละ 50.5) ทักษะการพูด (ร้อยละ 47.6) ทักษะการสืบค้น ค้นคว้าข้อมูล (ร้อยละ 42.9) และ ทักษะการสร้างแผนผังความคิด (ร้อยละ 37.1) ตามลำดับ

**ตาราง 14** ความดีและร้อยละของกิจกรรมที่นักเรียนสามารถประยุกต์ไปใช้กับวิชาอื่น ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้	ความดี	ร้อยละ
การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	73	69.5
การสร้างแผนผังความคิด	63	60.0
การปฏิบัติวิภาคภาพ	61	58.1
การเรียนรู้แบบร่วมมือ	49	46.7
การจัดทำสื่อประกอบการนำเสนอ	49	46.7
การศึกษาจากสื่อการเรียนรู้	38	36.2

จากตาราง 14 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนสามารถประยุกต์ไปใช้กับวิชาอื่น ๆ มากที่สุด คือ การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน (ร้อยละ 69.5) รองลงมาคือ การสร้างแผนผังความคิด (ร้อยละ 60.0) การปฏิบัติวิภาคภาพ (ร้อยละ 58.1) การเรียนรู้แบบร่วมมือและการจัดทำสื่อประกอบการนำเสนอ (ร้อยละ 46.7) และการศึกษาจากสื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 36.2) ตามลำดับ

**ตาราง 15** ความดีและร้อยละของกิจกรรมที่นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมการเรียนรู้	ความดี	ร้อยละ
การปฏิบัติวิภาคภาพ	92	87.6
การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	54	51.4
การสร้างแผนผังความคิด	51	48.6
การเรียนรู้แบบร่วมมือ	48	45.7
การจัดทำสื่อประกอบการนำเสนอ	42	40.0
การศึกษาจากสื่อการเรียนรู้	27	25.7

จากตาราง 15 พบว่า กิจกรรมที่นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมากที่สุด คือ การปฏิบัติวิภาคภาพ (ร้อยละ 87.6) รองลงมาคือ การนำเสนอผลงาน (ร้อยละ 51.4) การสร้างแผนผังความคิด (ร้อยละ 48.6) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (ร้อยละ 45.7) การจัดทำสื่ออุปกรณ์ (ร้อยละ 40.0) และการศึกษาจากสื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 25.7) ตามลำดับ

**ตาราง 16** ความถี่และร้อยละของลักษณะงานที่นักเรียนนำความรู้จากกระบวนการเรียนการสอนไป  
ประยุกต์ใช้

ลักษณะงาน	ความถี่	ร้อยละ
วาดภาพ	42	40.0
การนำเสนอผลงาน	29	27.6
การทำแผนผังความคิด	17	16.2
การทำงานกลุ่ม	16	15.2
การตกแต่งผลงานต่าง ๆ	8	7.6
การทำสื่อประกอบการเรียนการสอน	6	5.7
การสร้างสรรค์งานศิลปะ	6	5.7
การทำรายงาน	4	3.8
การเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ เช่น ภาษาไทย คณิต	3	2.9
การทำโครงงาน	2	1.9
การทำ Webpage	1	0.95

จากตาราง 16 พบว่า มีนักเรียนจำนวนไม่ถึงครึ่งที่ได้นำความรู้จากกระบวนการเรียนการสอนไปประยุกต์ใช้ และที่นำไปใช้มากที่สุดได้แก่ การวาดภาพ (ร้อยละ 40.0) รองลงมาคือ ใช้ในการนำเสนอผลงาน (ร้อยละ 27.6) การทำแผนผังความคิด (ร้อยละ 16.2) การทำงานกลุ่ม (ร้อยละ 15.2) และการตกแต่งผลงานต่าง ๆ (ร้อยละ 7.6) ตามลำดับ

## 4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ประกอบการเรียนรู้ ปรากฏผลดัง

ตาราง 17 - 21

**ตาราง 17** ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ประกอบการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อที่ประเมิน	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ผล การ ประเมิน
1 สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสม และเพียงพอ	3.67	.96	มาก
2 สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	3.61	.86	มาก
3 สื่อและอุปกรณ์มีความหลากหลายและน่าสนใจ	3.56	.84	มาก
4 สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมและพัฒนาการเรียนรู้	3.56	.84	มาก
5 มีแหล่งเรียนรู้หลากหลาย เหมาะสมต่อการเรียนรู้	3.44	.94	ปานกลาง
6 นักเรียนสามารถศึกษาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้	3.70	.99	มาก
<b>ค่าเฉลี่ยรวม</b>	<b>3.59</b>	<b>.91</b>	<b>มาก</b>

จากตาราง 17 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=3.59$ ) โดยมีความเหมาะสม เพียงพอ กับเนื้อหาและกิจกรรม มีความหลากหลาย น่าสนใจเหมาะในการพัฒนาการเรียนรู้ และนักเรียนสามารถศึกษาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ได้อยู่ในระดับมาก ยกเว้นแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลายและเอื้อต่อการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}=3.44$ )

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

**ตาราง 18** ความถี่และร้อยละของแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างใช้ศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติงาน

ลักษณะงาน	ความถี่	ร้อยละ
อินเทอร์เน็ต	70	66.7
ห้องสมุด	63	60.0
หนังสือ ตำรา	57	54.3
บุคคลในครอบครัว / ชุมชน	54	51.4
สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ	25	23.8
แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น	22	21.0
สื่อศูนย์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้	20	19.0

จากตาราง 18 พบว่าแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างใช้ศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานมากที่สุด คือ อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 66.7) รองลงมาคือ ห้องสมุด (ร้อยละ 60.0) จากหนังสือ ตำราอื่นๆ (ร้อยละ 54.3) จากบุคคลต่าง ๆ (ร้อยละ 51.4) และมีนักเรียนจำนวนไม่ถึงครึ่งที่ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น ๆ (ร้อยละ 23.8) แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น (ร้อยละ 21.0) และสื่อการเรียนรู้ที่ครูจัดให้ (ร้อยละ 19.0) ตามลำดับ

**ตาราง 19** ความถี่และร้อยละของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนรู้

กลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	ร้อยละ
นักเรียนที่ใช้คอมพิวเตอร์	58	55.2
นักเรียนที่ไม่ใช้คอมพิวเตอร์	47	44.8
<b>รวม</b>	<b>105</b>	<b>100.0</b>

จากตาราง 19 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนรู้มีร้อยละ 55.2 และนักเรียนที่ไม่ใช้คอมพิวเตอร์ มีร้อยละ 44.8

**ตาราง 20** ความถี่และร้อยละของลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนรู้ของนักเรียน  
กลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะการใช้งาน	ความถี่	ร้อยละ
หาข้อมูล รูปภาพ	36	62.0
ทำรายงาน พิมพ์งาน	15	26.0
ทำผังความคิด ทำแผนภูมิ ตกแต่งผลงาน	7	12.0
<b>รวม</b>	<b>58 *</b>	<b>100.0</b>

\* เฉพาะนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนรู้

จากตาราง 20 พบว่า ลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้แก่ใช้ในการค้นคว้าหาข้อมูลรูปภาพมากที่สุด (ร้อยละ 62.0) นักเรียนไม่ถึงครึ่งใช้คอมพิวเตอร์ทำรายงาน หรือพิมพ์งานส่ง (ร้อยละ 26.0) และใช้ทำผังความคิด แผนภูมิ ตกแต่งผลงาน (ร้อยละ 12.0)

**ตาราง 21** ความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้  
จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
เตรียมอุปกรณ์ให้เพียงพอ	10	9.5
ควรไปศึกษานอกสถานที่บ้าง	8	7.6
ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยมากขึ้นควรใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยมาก ๆ	6	5.7
ให้ไปหาข้อมูลมาเอง เพื่อนักเรียนจะได้จดจำดีขึ้น	4	3.8
ควรทำให้เข้าใจง่ายและดูน่าสนใจ และหลากหลายมากขึ้น	3	2.8
สื่อให้ข้อมูลที่ดี อยากรให้ออกแบบให้ดียิ่งขึ้นอีก	2	1.9
จัดบริเวณใช้สื่อที่กว้างขวาง	2	1.9
ควรมีเนื้อหาติดบอร์ดไว้ในห้องเรียนเพื่อความเข้าใจ	1	0.95

จากตาราง 21 พบว่าข้อเสนอแนะของนักเรียนบางคนเกี่ยวกับการจัดสื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้ ได้แก่ ควรเตรียมอุปกรณ์ให้เพียงพอ (ร้อยละ 9.5) ควรพาไปศึกษานอกสถานที่ (ร้อยละ 7.6) ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยมากขึ้นและใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย (ร้อยละ 5.7) ให้นักเรียนไปหาข้อมูลมาเอง (ร้อยละ 3.8) และควรทำให้เข้าใจง่าย ดูน่าสนใจ และหลากหลายมากขึ้นอีก (ร้อยละ 2.8) ตามลำดับ

## 4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผลปรากฏดังตาราง 22 - 23

**ตาราง 22** ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ประกอบการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อที่ประเมิน	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ผล การ ประเมิน
1 วิธีการวัดผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.49	.84	ปานกลาง
2 มีวิธีการวัดผลที่หลากหลายสอดคล้องกับสภาพจริง	3.47	.87	ปานกลาง
3 นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน	3.51	.89	มาก
4 นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	3.56	.87	มาก
5 การวัดและประเมินผล เหมาะสม สะดวก ยุติธรรม	3.53	.89	มาก
6 ผลการประเมินทำให้นักเรียนสามารถปรับปรุงแก้ไข การเรียนรู้ให้ดีขึ้น	3.56	.84	มาก
<b>ค่าเฉลี่ยรวม</b>	<b>3.52</b>	<b>.87</b>	<b>มาก</b>

จากตาราง 22 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า การวัดและประเมินผลอยู่ในระดับดีมาก ( $\bar{X}=3.52$ ) ผลการประเมินทำให้นักเรียนสามารถปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ให้ดีขึ้น นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ และมีส่วนร่วมในการวัดและประเมิน การวัดและประเมินมีความเหมาะสม สะดวก ยุติธรรม อยู่ในระดับมาก ยกเว้นความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้และความสอดคล้องกับสภาพจริงอยู่ในระดับปานกลาง

**ตาราง 23** ความถี่และร้อยละของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวัดและประเมินการเรียนรู้  
ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
งานกลุ่มควรให้นักเรียนประเมินกันเอง	6	5.7
ดูจากความตั้งใจและความสามารถอย่างเต็มที่	6	5.7
เพิ่มคนประเมินให้มากขึ้นอีก	4	3.8
ควรให้อย่างยุติธรรม	2	1.9
ดูตามผลงานนักเรียน	2	1.9
ควรวัดผลจากการทำงาน	1	0.95

จากตาราง 23 พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างบางคนให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวัดและประเมินการเรียนรู้ ดังนี้ ควรให้นักเรียนประเมินงานกลุ่มกันเอง มากที่สุด (ร้อยละ 5.7) รองลงมา คือ การประเมินควรดูจากความตั้งใจและความสามารถอย่างเต็มที่ (ร้อยละ 5.7) ควรเพิ่มคนประเมินให้มากขึ้นอีก (ร้อยละ 3.8) การประเมินควรให้อย่างยุติธรรม (ร้อยละ 1.9) ดูจากผลงานของนักเรียน (ร้อยละ 1.9) และควรวัดผลจากการทำงานของนักเรียน (ร้อยละ 0.95) ตามลำดับ

## 4.5 ความคิดเห็นทั่วไปต่อหลักสูตรและการเรียนการสอนสาระทัศนศิลป์ ผลปรากฏดัง

ตาราง 24 - 26

**ตาราง 24** ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อหลักสูตรและการเรียนการสอน  
สาระทัศนศิลป์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อที่ประเมิน	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ผล การ ประเมิน
1 ทัศนศิลป์เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับมนุษย์	3.58	.86	มาก
2 ทัศนศิลป์จะช่วยพัฒนาจิตใจของมนุษย์	3.78	.87	มาก
3 การเรียนทัศนศิลป์ช่วยพัฒนาจิตใจของนักเรียน	3.73	.84	มาก
4 นักเรียนมีความชื่นชมผลงานทางศิลปะของตนเอง	3.68	1.03	มาก
5 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ทัศนศิลป์	3.63	.95	มาก
<b>ค่าเฉลี่ยรวม</b>	<b>3.68</b>	<b>.91</b>	<b>มาก</b>

จากตาราง 24 พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างความคิดเห็นต่อหลักสูตรและการสอนสาระ  
ทัศนศิลป์ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวมและทุกด้าน

**ตาราง 25** ความถี่และร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เกิดจากการเรียนการสอน  
ทัศนศิลป์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

คุณลักษณะ	ความถี่	ร้อยละ
ความรับผิดชอบ	82	78.1
ความร่วมมือ	73	69.5
ความขยัน พากเพียร	66	62.9
ความละเอียดรอบคอบ	58	55.2
การเรียนรู้ด้วยตนเอง	56	53.3
สุนทรียภาพทางศิลปะ	49	46.7
การเสียสละและช่วยเหลือผู้อื่น	46	44.1
การมีระเบียบวินัย	46	44.1
การใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	46	44.1
การเข้าใจตนเอง	42	40.0
การมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี	41	39.0
การควบคุมอารมณ์	40	38.1
ความซื่อสัตย์	32	30.5
การรู้จักตนเอง	32	30.5
ความสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน	30	28.6
อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย	30	28.6
ความยุติธรรม	29	27.6
อนุรักษ์ธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อม	27	25.7
ความรักและเอื้ออาทร	26	24.8
การภูมิใจตนเอง	21	20.0
การภูมิใจผู้อื่น	17	16.2
ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	16	15.2

จากตาราง 25 พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า คุณลักษณะที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้น่ามากที่สุดคือ ความรับผิดชอบ (ร้อยละ 78.1) รองลงมาคือ ความร่วมมือ (ร้อยละ 69.5) ความขยัน พากเพียร (ร้อยละ 62.9) ความละเอียดรอบคอบ (ร้อยละ 55.2) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (ร้อยละ 53.3) ตามลำดับ

**ตาราง 26** ความถี่และร้อยละของความคิดเห็นอื่น ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
ควรให้มีเวลาเรียนมากขึ้น เพื่อพอเพียงกับการสอนและการทำงานของนักเรียน	13	12.4
ให้งานมาก ควรให้งานน้อยลง	8	7.6
ควรให้มีการปฏิบัติวาดภาพให้มากขึ้นอีก	7	6.7
ให้วาดรูปมาก สนุกดี	2	1.9
ดีเกือบหมดทุกอย่าง	1	0.95
ศิลปะเป็นวิชาที่ดี ทำให้รู้จักคิดสร้างสรรค์	1	0.95
ทำให้มีความตื่นเต้น หรือมีเกม ในการเรียนรู้บ้าง	1	0.95

จากตาราง 26 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 12.4 มีความเห็นว่า ควรเพิ่มชั่วโมงเรียนให้มากขึ้น นอกจากนั้นเห็นว่า ครูให้งานมาก (คิดเป็นร้อยละ 7.6) ควรให้มีการปฏิบัติวาดภาพเพิ่มมากขึ้นอีก (ร้อยละ 6.7) และการปฏิบัติวาดภาพมีมากและสนุก (ร้อยละ 1.9) ตามลำดับ

### ตอนที่ 3 แนวทางการปรับปรุงหลักสูตรทัศนศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนปิ่นสร้อยแฉลส่ววิทยาลัย

การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรที่ได้มีการทดลองใช้และมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรแล้ว เป็นการนำผลการประเมินมาพิจารณาหาคุณค่า ประสิทธิภาพ และความเหมาะสมของหลักสูตร โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ

แนวทางการปรับปรุงหลักสูตรทัศนศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปิ่นสร้อยแฉลส่ววิทยาลัยได้รวบรวมข้อมูลจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน การประเมินสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนด้านต่าง ๆ และผลประเมินการใช้หลักสูตรจากผู้เรียน ข้อค้นพบที่สำคัญสำหรับเป็นแนวทางการปรับปรุงหลักสูตร มีดังนี้

#### 1. ด้านการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

##### ข้อค้นพบ

1. ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดยังไม่เพียงพอ (ตาราง 26)
2. ทักษะการนำเสนอผลงานอยู่ในระดับพอใช้ โดยเฉพาะด้านบุคลิกภาพในการนำเสนอว่าด้านอื่น ๆ (ตาราง 2)
3. ทักษะการคิดวิเคราะห์และสื่อความ อยู่ในระดับพอใช้ และความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ต่ำกว่าศักยภาพด้านอื่น ๆ (ตาราง 3, 5)
4. ทักษะการวาดภาพอยู่ในระดับพอใช้ แต่ในด้านความสวยงามยังต่ำกว่าด้านอื่น (ตาราง 4, 5)
5. เนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียนระดับปานกลาง (ตาราง 7)
6. การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาวิชา และความสนุกสนาน น่าสนใจยังอยู่ในระดับปานกลาง (ตาราง 11)
7. การประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาอื่น ๆ และในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับปานกลาง (ตาราง 11)

##### แนวทางปรับปรุง

1. ควรเพิ่มเวลาเรียน / ชั่วโมงเรียนให้มากขึ้น
2. จัดกิจกรรมที่พัฒนาบุคลิกภาพในการรายงานหรือนำเสนองานของนักเรียน
3. เพิ่มกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถในการคิด โดยเฉพาะความคิดสร้างสรรค์ให้มากขึ้นอีก
4. เพิ่มการปฏิบัติ หรือกิจกรรมที่พัฒนาทักษะการวาดภาพให้ดียิ่งขึ้น
5. จัดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของผู้เรียนมากขึ้น
6. เพิ่มความน่าสนใจ เทคนิคการจูงใจ การเสริมแรง และอาจมีการใช้กิจกรรมเสริมเพื่อความสนุกสนาน เช่น การแข่งขัน เกม เข้ามาช่วย
7. ส่งเสริมการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในงานด้านอื่น ๆ ให้มากขึ้นอีก

## 2. ด้านการจัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้

### ข้อค้นพบ

1. มีแหล่งเรียนรู้หลากหลาย เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับปานกลาง (ตาราง 17)
2. มีนักเรียนร้อยละ 58 ที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนรู้ (ตาราง 19)

### แนวทางปรับปรุง

1. จัดสรรแหล่งเรียนรู้ที่จะเป็นแหล่งศึกษา และค้นคว้าของผู้เรียนให้หลากหลายและเหมาะสมมากขึ้น
2. สนับสนุน ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้ให้มากขึ้นอีก พร้อมทั้งพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และพอเพียง นำเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนรู้มากขึ้นอย่างเป็นระบบ และจัดการเรียนการสอนนอกห้องเรียน หรือทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจท้องถิ่น

## 3. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

### ข้อค้นพบ

1. วิธีการวัดผลเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับปานกลาง (ตาราง 22)
2. วิธีการวัดผลหลากหลายและสอดคล้องกับสภาพจริงอยู่ในระดับปานกลาง (ตาราง 22)

### แนวทางปรับปรุง

1. ใช้วิธีการวัดผลที่เหมาะสม สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น
2. พัฒนาวิธีการประเมินจากสภาพจริงที่หลากหลาย และเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินมากขึ้น และพัฒนาเกณฑ์ในการประเมินที่เหมาะสมและยุติธรรม